

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

Boekel Resultaten BUIG			
	2018	2017	2016
Toegekend budget	€ 1.198.595	€ 1.190.475	€ 1.104.360
Lasten	€ 1.290.983	€ 1.342.862	€ 1.170.340
Baten	€ 24.843	€ 22.444	€ 26.394
Resultaat	€ -67.545	€ -129.943	€ -39.586
	-5,6%	-10,9%	-3,6%
Vangnetuitkering	€ 3.808	€ 35.210	€ 0

In dit onderdeel beschrijven we vier oorzaken van het tekort in 2018:

1. De systematiek verdeelmodel BUIG-budget.
2. De ontwikkeling van de instroom – nieuwe doelgroepen.
3. Uitbetaling van Loonkostensubsidie.
4. Verhoging pensioengerechtigde leeftijd
5. Taakstelling vergunninghouders

De twee laatste factoren kunnen door het college worden beïnvloed. Hierbij moeten we opmerken dat deze invloed in algemene zin beperkt is. De variabelen die leiden tot het tekort zijn in grote mate veroorzaakt door macro-economische omstandigheden en de invloed wordt beperkt door landelijke wetgeving.

1. Systematiek verdeelmodel BUIG-budget

De wijze waarop het budget wordt bepaald voor de gemeente is een bepalende factor.

Ook in het huidige verdeelmodel wordt voor kleine gemeenten het gemeentelijk budget bepaald op basis van de werkelijke uitgaven twee jaar eerder. Met andere woorden, het budget van 2018 is mede bepaald op basis van de netto uitgaven in 2016.

Boekel		
Gemiddeld klantenbestand PW - loaw/z		
2018	2017	2016
105	113	103

In 2018 ontvingen meer klanten een uitkering, terwijl het budget is berekend op het aantal in 2016 (t-2). Dit verschil is minder groot dan het jaar daarvoor wat ook het kleiner tekort verklaard.

2. De ontwikkeling van de instroom – nieuwe doelgroepen

De instroom van nieuwe doelgroepen na invoering van de Participatiewet (mensen die voorheen in aanmerking kwamen voor een WSW-baan of een Wajong-uitkering) heeft een verhogend effect op het klantenbestand en daarmee het tekort. Daarnaast is de afstand tot de arbeidsmarkt van deze doelgroep veranderd – de nieuwe doelgroepen hebben vaak een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en/of meervoudige problematieken. Dit heeft een effect op de uitstroom. Het verdeelmodel houdt geen rekening met het veranderde klantenbestand.

3. Uitbetaling van Loonkostensubsidie

De wet stelt middels het instrument Loonkostensubsidie (LKS) gemeenten in de gelegenheid om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de bijstand te laten stromen. De doelgroep die gebruik maakt van de loonkostensubsidie wordt steeds groter. Dit leidt alleen lang niet altijd tot een besparing op de kosten. De kosten van LKS komen namelijk ook ten laste van het BUIG-budget.

In 2018 hebben 17 klanten gebruik gemaakt van LKS voor een bedrag van € 99.319.

4. Verhoging pensioengerechtigde leeftijd

De verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd zorgt ook voor een toename van het klantenbestand. De uitstroom naar AOW en pensioen vindt relatief steeds later plaats hetgeen leidt tot een groter bestand. Daarnaast veranderen de kenmerken van deze groep ook door de problematieken die inherent zijn aan het ouder worden.

5. Taakstelling vergunninghouders

De verhoogde taakstelling van de huisvesting van vergunninghouders leidt tot een stijging van het klantenbestand. Daarnaast is de ervaring dat deze doelgroep ook niet makkelijk of snel weer uitstroomt.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

1. Beperking instroom

Poortwachtersfunctie (intern)

Er wordt sterk geïnvesteerd in de Poortwachtersfunctie. Elementen van deze preventieve aanpak zijn:

- Klanten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt krijgen direct vacatures aangeboden waarop men direct kan solliciteren.
- Er wordt altijd onderzocht of de aanvrager gebruik kan maken van voorliggende voorzieningen;
- Er is een korte lijn naar de accountmanagers van het Werkgeversservicepunt om klanten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt snel in beeld te krijgen bij werkgevers.
- Klanten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt krijgen het aanbod te solliciteren via Talent uit Noordoost Brabant (TUNOB).

44% van de meldingen heeft niet geleid tot een uitkering.

2. Vergroten van de uitstroom

Actieve werkgeversbenadering binnen WSP Meierijstad (extern/intern)

- De gemeente Boekel neemt actief deel in het Werkgeversservicepunt Noordoost Brabant. Vanuit het werkgeversservicepunt zijn werkgevers op verschillende manieren actief benaderd. Denk daarbij aan

verschillende flitsacties/koude acquisitie door de accountmanagers waarbij voor de drie gemeenten in onze samenwerking 53 nieuwe bedrijven zijn bezocht waar 29 werkzoekenden zijn geplaatst.

- Op verschillende werkgebieden, waaronder de bouw en de groenvoorziening, zijn speeddates georganiseerd tussen werkgevers en werkzoekenden. Daarnaast organiseert het WSP periodiek speeddates met 20 uitzendbureaus in de regio. Daarnaast organiseert het WSP ook branche gerelateerde speeddates.
- Het aanbieden van een inclusieve arbeidsmarktanalyse. Bedrijven die banen willen creëren voor laagopgeleide mensen of mensen met een ziekte of handicap krijgen een scan aangeboden waarin de mogelijkheden hiervoor worden onderzocht.
- Deelname aan het project Reshoring tool in de regio. Deze tool is ontwikkeld door de universiteit Tilburg en berekent of het rendabel is om bepaalde bedrijfsactiviteiten terug te halen uit het buitenland. Bij de berekening wordt uitgegaan van de inzet van uitkeringsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wet Taaleis (intern)

Uitkeringsgerechtigden worden gescreend in het kader van de Wet Taaleis. Omdat de doelgroep Wet Taaleis grotendeels uit vergunninghouders bestaat is er een integraal plan ontwikkeld dat zowel de uitvoering van de Wet Taaleis als de arbeidstoeleiding van vergunninghouders omvat.

Deskundigheidsbevordering klantmanagers (intern)

De klantmanagers werk hebben in de afgelopen maanden vier trainingen gevolgd: Social return, vergunninghouders op de arbeidsmarkt, adviserend verkopen en arbeidsrecht. De deskundigheidsbevordering wordt doorlopend ingezet.

Project van Zorg naar Werk (extern/intern)

De samenwerkingspilot tussen Participatiewet en Wmo heeft ook in 2018 plaatsgevonden. De doelgroep van deze pilot zijn kwetsbare inwoners die behoren tot de doelgroep met een Wmo-indicatie of uitkering Participatiewet en die het potentieel hebben om hun arbeidsvermogen te ontwikkelen. Vanuit deze samenwerking willen we een meer sluitende aanpak voor kwetsbare inwoners realiseren om in een doorlopende lijn van dagbesteding/individuele begeleiding naar (betaald) werk te kunnen doorgroeien.

Project screening & matching (intern)

Ook in 2018 hebben we met een lokale aanbieder de re-integratie trajecten van vergunninghouders voortgezet. De resultaten zijn nog altijd wisselend maar ook in 2018 heeft dit tot uitstroom van diverse vergunninghouders geleid.

Regionale maatregelen

Partnership gemeenten IBN (extern)

Met het regionale SW bedrijf IBN zijn afspraken gemaakt voor intensieve ontwikkelingstrajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De betreffende klanten krijgen gedurende twee jaar een arbeidsovereenkomst waarmee ze (gedeeltelijk) uit de uitkering zijn. Daarnaast is er een substantieel ontwikkelbudget beschikbaar dat wordt ingezet om de loonwaarde te versterken. De laatste periode staat in het teken van uitstroom naar een reguliere werkgever. Als dat niet mogelijk blijkt, krijgt de werknemer een vast contract en blijft daarmee (gedeeltelijk) uit de uitkering. In het partnership wordt extern samengewerkt met gemeenten in de regio.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Veel van de genomen maatregelen zijn mede tot stand gekomen door consultatie van andere gemeenten, op basis van "good practices", benchmarking of anderszins externe bronnen voor beleid. In de bovenstaande opsomming van maatregelen is steeds opgenomen of het een maatregel betreft die (deels) extern tot stand is gekomen.

Als gemeente zijn we via onze samenwerkingspartner Meierijstad aangesloten bij de Divosa Benchmark. Dit is een instrument waarmee gemeenten hun prestaties op gebied van Werk & Inkomen en Armoede & Schulden kunnen meten en vergelijken.

Mede op basis van:

- de Divose Benchmark,
- de samenwerking in de arbeidsmarktregio,
- de samenwerking met de WSW bedrijven

zijn we tot de diverse maatregelen gekomen om het tekort terug te dringen.

B3. Externe maatregelen

Zie opsomming onder 2.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Met deze maatregelen beogen we te bevorderen dat inwoners van Boekel geen beroep hoeven te doen op een bijstandsuitkering. Door een combinatie van het doorzetten of intensiveren of aanpassen van maatregelen 'aan de Poort', tijdens het re-integratieproces en het toetsen van de rechtmatigheid van de uitkering (handhaving), willen we dit effect versterken. Onder Onderdeel B in deze aanvraag is waar mogelijk aangegeven welk kwantitatief effect al te benoemen is. Van andere maatregelen is een beoogd effect niet te kwantificeren. Maar ook bij deze maatregelen geloven we in het belang ervan en werken we maximaal toe naar het verkleinen van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering.

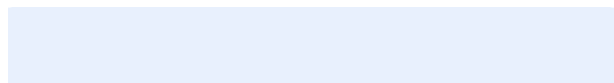
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

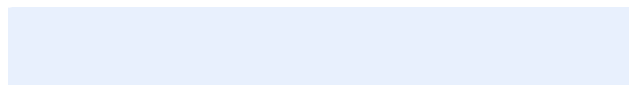
Datum: _____

De secretaris,

J.G. Marcic

De burgemeester,

P.M.J.H. Bos

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

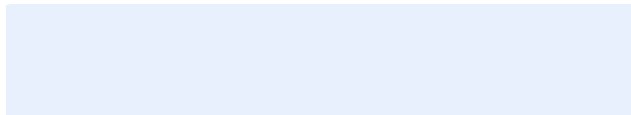
De gemeenteraad van de gemeente Boekel stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: _____

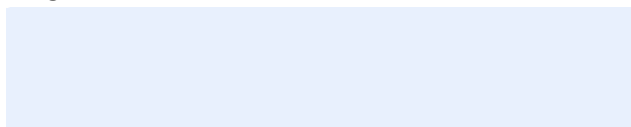
Ondertekening

De voorzitter,

P.M.J.H. Bos

De griffier,

M.R.P. Philipse